

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-469/15-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Mateřská škola Malhostovice, příspěvková organizace
Sídlo	Malhostovice 75, 666 03 Tišnov
E-mail školy	ms.malhostovice@volny.cz
IČO	75023971
Identifikátor	600109933
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Hanou Pešelovou, ředitelkou
Zřizovatel	Obec Malhostovice
Místa inspekční činnosti	Malhostovice 75
Termín inspekční činnosti	8. – 10. duben 2015

Inspekční činnost byla zahájena dne 8. dubna 2015 předložením Pověření k inspekční činnosti Čj. ČŠIB – 458/15-B ředitelce Mateřské školy Malhostovice, příspěvková organizace (dále „škola“).

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 c) školského zákona.

Charakteristika

Mateřská škola (dále „MŠ“) vykonávala činnost mateřské školy a školní jídelny. Mateřská škola sídlí ve společné dvoupodlažní budově s Obecním úřadem Malhostovice uprostřed

obce. V době inspekce MŠ vzdělávala 45 dětí ve dvou věkově smíšených třídách. Z celkového počtu dětí bylo 16 v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a 1 ji mělo odloženou. Vzdělávání probíhalo podle *Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání* (dále „ŠVP PV“) s motivačním názvem „*Celý rok se hrou učíme*“ platného od 9. září 2013 do 30. září 2016. Předškolní vzdělávání zajišťovala ředitelka školy a 3 učitelky. Jedna z učitelek byla do tří let praxe a potřebnou kvalifikaci si v době inspekce doplňovala. Provoz MŠ byl od 7:00 hodin do 16:00 hodin. Měsíční výše úplaty za předškolní vzdělávání byla ve školním roce 2014/2015 stanovena pro děti s celodenní docházkou ve výši 270 Kč.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu

Ředitelka školy splňovala kvalifikační předpoklady pro funkci, kterou vykonávala. Její dlouholeté řídicí zkušenosti a jednoduchá organizační struktura umožňovaly zabezpečit plynulý chod školy. Vzhledem k malému počtu zaměstnanců uplatňovala ředitelka školy styl řízení, který byl založený na každodenní otevřené komunikaci a vstřícné spolupráci. Pravidelně hospitovala, ale při hodnocení se více zaměřila na hodnocení dětí, a tak závěry a doporučení z hospitační činnosti byly méně účinné ve vztahu k osobnímu a profesnímu růstu učitelek, zkvalitnění vzdělávacího procesu a metodického vedení učitelky bez odborné kvalifikace. S pedagogickou radou řešila především organizační záležitosti školy. Na jejích jednáních se zabývala hodnocením skupinových výsledků vzdělávání dětí, ale menší pozornost věnovala hodnocení podmínek i průběhu vzdělávání a systematickému předávání poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Účast pedagogů na DVPP vycházela více z jejich osobního zájmu než z aktuálních potřeb školy. Chyběly jim tak potřebné informace týkající se požadovaných metod a forem práce v pojetí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Ředitelka školy se průběžně zúčastňovala seminářů zaměřených na aktuální změny v práci vedoucího pracovníka. To se kladně promítlo do zpracování školní dokumentace, vedené v souladu právními předpisy s výjimkou školního řádu, do kterého ředitelka školy doplnila chybějící informace v průběhu inspekční činnosti.

Materiální podmínky pro vzdělávání neměla škola optimální. Přestože měla dostatečně velké prostory, jejich členění kladlo velké nároky na zajištění bezpečnosti dětí a uspokojování jejich přirozených potřeb. Samostatná místnost určená pro odpolední odpočinek dětí v přízemí MŠ byla přístupná pouze přes vstupní chodbu. Děti tak nemohly při odpočinku samostatně odcházet na toalety dle vlastní potřeby. Nedostatek prostoru v této místnosti, přes kterou zároveň procházely pracovnice školní kuchyně, výrazně omezoval možnost respektování individuální potřeby spánku a odpočinku dětí. Vybavení tříd hračkami a pomůckami bylo dostatečné a škola je průběžně doplňovala. V jedné třídě však jejich nepřehledné uložení s nadbytkem nefunkčních hraček, pomůcek a dekorací nepodporovalo vytváření estetického vztahu dětí k prostředí. Nevhodné bylo zejména málo dostupné a neuspořádané uložení knih na vysoké polici a v rozbité skřínce, které nepřispívalo k jejich spontánnímu využívání a vytváření návyků správného zacházení s knihou. Vytvořené kouty nebyly promyšleně tematicky zaměřené a tak dostatečně nepodporovaly rozvoj námětových her. Prostorná zahrada v dostupné vzdálenosti od školy poskytovala dětem dostatek příležitostí ke hrám, pohybu i odpočinku. Možnost jejího využití však byla v době inspekce omezena, neboť zde byly prozatímne uloženy vyřazené hračky a materiál. Zajištěním bezpečného prostředí pro vzdělávání se MŠ nezabývala důsledně. Vedla sice požadovanou dokumentaci, nedostatečně ale vyhodnocovala reálná nebezpečí a nepřijímala opatření k jejich odstranění. Při prohlídce školy bylo zjištěno,

že elektrické zásuvky nebyly opatřeny krytkami a police umístěná nad lůžkem dítěte nebyla dostatečně upevněná. Možným rizikem pro bezpečnost a ochranu zdraví dětí se jevily vstupní dveře z vestibulu do šatny dětí, které byly celé prosklené a nebyly zabezpečené proti rozbití. V prostorách chodeb, které spojovaly přízemí školy s nově vytvořenou třídou v 1. patře, nebyly žebrové radiátory chráněné krytem, u schodiště chyběla madla ve výšce odpovídající předškolním dětem a nebyl označen první a poslední schod. Škola neměla platná písemná pověření zákonných zástupců pro odvádění dětí externím lektorem do kroužku ZUMBA. Do doby inspekční činnosti neprováděla revizi tělovýchovného náradí ve třídách. K těmto zjištěním přijala ředitelka školy ve spolupráci se zřizovatelem v průběhu inspekční činnosti účinná opatření a zajistila odstranění výše uvedených nedostatků.

Spolupráce s rodiči dětí byla založená na každodenním osobním kontaktu. V případě potřeby doporučovala škola zákonným zástupcům návštěvu poradenských zařízení zejména v souvislosti se zjišťováním školní zralosti a zkvalitňováním řečových dovedností dětí. K přípravě dětí před zahájením povinné školní docházky napomáhala spolupráce se základní školou a realizace edukativně stimulačních skupin za účasti zákonných zástupců v Základní škole Drásov. Zapojení MŠ do života obce prostřednictvím tradičních kulturních akcí (vítání občánků do života, předvánoční setkání se seniory) přispívalo k sounáležitosti školy s regionem a k vytváření základů sociálních a personálních kompetencí. Oboustranně vstřícnou spolupráci s místní komunitou dokladovalo zřízení další třídy MŠ od září 2013. Společně se zřizovatelem tím MŠ vyšla vstříc zvýšené potřebě rodičů v obci o umístění dětí. Nad rámec běžných prostředků na provoz školy zřizovatel průběžně financoval potřebné opravy i rekonstrukce a zajišťoval údržbu školní zahrady. Finanční prostředky, se kterými škola ve sledovaném období hospodařila, byly dostačující pro realizaci ŠVP PV.

V posuzované oblasti převažoval standardní stav vyjma materiálních a bezpečnostních podmínek. Škola rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v průběhu inspekční činnosti odstranila. Zbývající rizika ve věcných podmínkách je nutné odstranit v určené lhůtě.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu

Vzdělávání ve škole probíhalo podle dobře zpracovaného ŠVP PV, který vycházel z filozofie modelového programu podpory zdraví v mateřské škole. Hlavní záměry spojené s vytvářením návyků zdravého životního stylu, které si v něm škola stanovila, se jí však dařilo naplňovat jen částečně. Pitný režim nebyl vhodně nastavený a dětmi byl využíván jen ojediněle. Pravidelné intervaly mezi jídly a délkou pobytu venku škola dodržovala, ale málo promyšlená byla organizace stravování. Děti měly jen malou příležitost podílet se na přípravě stolování a rozvíjet tak své sebeobslužné dovednosti. V průběhu svačin i oběda byly děti mnohdy obsluhované, při výdeji stravy se často se tvořily fronty a vznikaly zbytečné prostoje. Příborem měly možnost jíst pouze starší děti v jedné ze tříd a některé učitelky nebyly dětem při stolování správným vzorem. Individuální potřeba odpočinku dětí byla respektována pouze v jedné třídě, v druhé setrvaly na lehátku zbytečně dlouho, přestože nespaly. Přínosné pro zdraví dětí bylo pravidelné zařazování pohybových aktivit v průběhu dne. Jejich efektivitu však snižoval méně vhodný způsob, jakým byly realizovány. K plynulosti vzdělávání nepřispívalo opakované přerušování

činností a zbytečné hromadné přesuny dětí v prostorách MŠ. Z důvodu čekání na společný odchod na toalety byly někdy děti omezovány v naplňování svých potřeb.

Učitelky komunikovaly s dětmi otevřeně, ale v některých případech převažoval jejich verbální projev nad dětským, což poskytovalo méně příležitostí k samostatným řečovým projevům dětí. Autoritativní přístup některých z nich dával dětem málo prostoru pro rozvoj jejich tvořivosti, fantazie, protože kladl velký důraz na dodržení daného postupu při plnění zadaného úkolu. Při plánování činností učitelky vycházely spíše ze zastaralých výchovných složek než ze současného pojetí integrovaného předškolního vzdělávání. Vzdělávací nabídka byla málo pestrá a dostatečně nenavazovala na zkušenosti dětí. Málo promyšlená byla také příprava dětí na povinnou školní docházku, která probíhala převážně prostřednictvím plnění úkolů na pracovních listech, bez ohledu na jejich aktuální vzdělávací potřeby a možnosti. Žádoucí způsoby práce a metody prožitkového a kooperativního učení, deklarované v ŠVP PV, nebyly při vzdělávání využívány. Převážně frontální způsob výuky s předáváním hotových poznatků neposkytoval možnost individuální volby a jen v malé míře podporoval aktivní účast dětí na vzdělávání. Při spontánních hrách naopak děti uplatňovaly svoje poznatky a zkušenosti přirozeně a dobře. Pozitivní bylo využívání didaktických pomůcek k rozvoji předmatematické gramotnosti a zařazování aktivit, které byly zaměřené na porovnávání a třídění podle daných kritérií, což přispívalo k rozvoji myšlenkových operací. Přírodovědnou gramotnost rozvíjely vycházky do okolí s pozorováním aktuálních změn v přírodě a činnosti s environmentální tematikou zaměřené na třídění odpadu a ochranu přírody. Smíšené třídy podporovaly spontánní sociální učení a velmi dobře napomáhaly k rozvoji sociální gramotnosti. Učitelky hodnotily děti průběžně a většinou pozitivně, což napomáhalo rozvoji jejich sebevědomí, ale k sebehodnocení je vedly jen ojediněle. Organizaci vzdělávání narušovaly placené nadstandardní aktivity vedené externími lektory. Kroužek angličtiny, konaný každý pátek v dopoledních hodinách v jedné ze tříd negativně zasahoval do podmínek a průběhu vzdělávání. Část třídy byla vymezena pro konání kroužku a od zbývajících prostorů byla oddělena pouze shrnovacími dveřmi. Činnosti ostatních dětí se v tuto dobu musely ve značné míře podřídit realizaci nadstandardní aktivity. Zvukná hudba z přehrávače používaná při výuce angličtiny a omezené prostorové podmínky nevytvářely žádoucí zázemí pro vzdělávání. Neprobíhala zde proto žádná vzdělávací činnost a nebyl naplňován ŠVP PV. Nevhodně byl organizovaný také odchod dětí do kroužku ZUMBA v odpoledních hodinách. Učitelky se namísto vzdělávání dětí ve třídě věnovaly v šatně přípravě a převlékání dětí přihlášených do kroužku.

V posuzované oblasti byly zjištěny nedostatky, které je třeba ve stanovené lhůtě odstranit.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

I přes uvedené nedostatky v hodnocení průběhu vzdělávání dosahovala většina dětí nejstarší věkové skupiny elementární znalosti potřebné pro vstup do základní školy. Funkční gramotnosti měly dobře rozvinuty zejména na úrovni poznatků. Věděly, že některé činnosti neprospívají životnímu prostředí a proč je třeba třídit odpad. Správně se orientovaly v číselné řadě, v prostorových a časových pojmech. Zpaměti reprodukovaly básničky, písničky, poznávaly některá písmena, popřípadě se i dokázaly podepsat. Ne všechny však zvládaly správné držení tužky. Přestože mnoho dětí mělo špatnou výslovnost, pokud měly příležitost, vyjadřovaly se souvisle a otevřeně si sdělovaly svoje zážitky. V průběhu inspekčních hospitací však nebylo zřejmé, nakolik jsou poznatky dětí bohaté a všestranné, zda umí uplatňovat svou fantazii, formulovat své nápady apod. Všechny děti při činnostech spolupracovaly, domlouvaly se, dokázaly projevit citlivost

a ohleduplnost k druhým. Většina z nich měla dobře zvládnuté a zautomatizované hygienické i zdvořilostní návyky. Nedůsledné uplatňování pravidel chování a soužití se projevovalo v nižší schopnosti dětí řešit běžné situace a problémy, např. konflikty, úklid. Pokud jim k tomu dospěli dali příležitost, byla většina dětí velmi samostatná v sebeobsluze. Při stolování dokázaly správně držet lžíci, ale méně obratně zacházely s příborem. Při pohybových hrách byly obratné a dodržovaly herní pravidla. Nejmladší děti velmi dobře zvládaly chůzi ze schodů a s přehledem se orientovaly v členitých prostorách školy. Škola zatím nedokázala efektivně využít nastavený evaluační systém. Přestože vedla záznamy o dětech, jejich chování a pokrocích ve vývoji a učení, nevyvozovala ze zjištění závěry a nevyužívala je pro individualizaci vzdělávání. Hodnotící zpráva, kterou každý rok ředitelka školy vypracovala, sice obsahovala návrhy a opatření pro další období, ale protože chyběla důkladná analýza podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, tak nesloužila jako dostatečný podklad pro zkvalitňování vzdělávacího procesu a dalšího rozvoje školy.

V posuzované oblasti převažoval požadovaný stav.

Závěry

a) K silným stránkám školy patřily:

- *vzájemné vztahy mezi pracovníky školy,*
- *přínosná spolupráce mezi MŠ a ZŠ.*

b) Nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti:

- *v oblasti zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (viz text zprávy),*
- *doplnění školního řádu.*

c) Nedostatky, které je potřeba odstranit:

- *zajistit funkční pitný režim,*
- *respektovat individuální potřebu spánku a odpočinku dětí*
- *odstranit nadbytečné hračky a věci, které znesnadňují dětem orientaci v prostoru a neslouží k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí,*
- *umístit pomůcky a knihy v dosahu dětí,*
- *zajistit organizaci vzdělávání ve vztahu k uspokojování potřeb dětí,*
- *využívat efektivních metod a forem práce,*
- *promyslet realizaci nadstandardních aktivit tak, aby neomezovaly naplňování ŠVP PV.*

d) Ke zlepšení činnosti školy Česká školní inspekce doporučuje:

- *předávat informace z DVPP a samostudia prostřednictvím pedagogických rad,*
- *při plánování DVPP vycházet z aktuálních potřeb školy,*
- *využívat hospitační činnost k metodickému vedení učitelů,*
- *plánovat a realizovat činnosti tak, aby směřovaly k rozvoji dětí a rozšiřování jejich kompetencí,*
- *pravidelně vyhodnocovat věcné podmínky školy s ohledem na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí,*
- *využívat záznamy o dětech ve prospěch individualizace vzdělávání,*

- ***vést děti k sebehodnocení a řešení problémů.***
- e) ***Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2004 došlo k navýšení kapacity mateřské školy, otevření další třídy a tím i ke zvýšení počtu pedagogických pracovníků. Ve spolupráci se zřizovatelem došlo ke zkvalitnění materiálních podmínek.***

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

do 30. června 2015 odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. c) a zaslání zprávy o odstranění.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi. b. @ csicr) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce ze dne 13. října 2009
2. Jmenování do funkce ředitele s účinností od 25. srpna 2000 ze dne 24. srpna 2000
3. Potvrzení o pokračování ředitele ve funkci od 1. srpna 2012 ze dne 12. července 2012 na dobu určitou 6 let
4. Osvědčení o absolvování Funkčního studia vedoucích pracovníků škol a školských zařízení I ze dne 25. května 2004
5. Rozhodnutí o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 27. srpna 2013 s účinností od 1. září 2013 (nejvyšší povolený počet dětí)
6. Rozhodnutí o povolení výjimky ve věci neodpovídajícího počtu vybavení hygienického zařízení s podmínkou max. do 31. srpna 2016 ze dne 11. srpna 2014, Č. j.: KHSJM33284/2014/BM/HD
7. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 1. dubna 2015 – Mateřská škola
8. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 1. dubna 2015 – Školní jídelna
9. Výkaz o mateřské škole S 1- 01 podle stavu k 30. září 2014 tisk ze dne 1. dubna 2015
10. Žádost o povolení výjimky z počtu dětí včetně souhlasného stanoviska zřizovatele ze dne 25. srpna 2014
11. Vnitřní předpis o úplatě za předškolní vzdělávání v mateřské škole ze dne 26. června 2014
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2014/2015
13. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělávání pedagogických pracovníků
14. Doklady o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
15. Rozvrh pracovní doby – Mateřská škola Malhostovice ve školním roce 2014/2015 (2 kusy)
16. Zápisy z pedagogických rad vedené od 1. září 2000
17. Zápisy z provozních porad vedené od 31. srpna 2012
18. Zápisy z třídních schůzek za školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 do data inspekce
19. Třídní kniha vedená ve školním roce 2014/2015 (2 kusy)
20. Přehled docházky dětí – vedený ve školním roce 2014/2015 (2 kusy)
21. Seznam dětí mateřské školy – 2 třídy
22. Nařízení zřizovatele školy k přijímání dětí do MŠ Malhostovice bez dne 7. dubna 2010

23. Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy ze dne 1. března 2014 platná pro školní rok 2014/2015
24. Evidenční list pro dítě v mateřské škole – školní rok 2014/2015
25. Žádost o přijetí dítěte do mateřské školy (45 ks)
26. Rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání (45 ks)
27. Dohoda se zákonným zástupcem o délce pobytu dítěte v mateřské škole (45 ks)
28. Vnitřní předpis o úplatě za předškolní vzdělávání v mateřské škole č. j. 78/2014 ze dne 26. června 2014
29. Hodnocení třídních vzdělávacích programů – za školní roky 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014
30. Třídní vzdělávací program – pro školní rok 2014/2015 (2 kusy)
31. Záznamy z hospitační činnosti za školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 do data inspekce
32. Pedagogická diagnostika – Podrobný přehled o individuálním rozvoji a učení dítěte, portfolio dítěte
33. Seznam dětí – vedený k datu inspekce (2 kusy)
34. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Celý rok se hrou učíme“ s účinností od 9. září 2013 a vydaný pod č.j. 133/2013
35. Školní řád s účinností od 1. ledna 2013
36. Vnitřní řád mateřské školy – s účinností od 1. září 2014
37. Organizační řád
38. Autoevaluační dotazník učitelky MŠ bez data (2 kusy)
39. Hodnocení tematických celků – školní rok 2014/2015
40. Závěrečné hodnocení školního vzdělávacího programu za šk. rok 2013/2014
41. Plán opatření k zabezpečení budovy mateřské školy před vniknutím cizích osob ze dne 10. dubna 2015
42. Pověření lektora k přebírání dětí do výuky (kroužek angličtiny) platné ve školním roce 2014/2015
43. Pověření lektora k přebírání dětí do výuky (kroužek ZUMBA) platné ve školním roce 2014/2015
44. Roční předsezonní technická kontrola herních prvků ze dne 18. dubna 2014
45. Provozní řád s účinností od 1. 11. 2009
46. Provozní řád venkovních hracích ploch s platností od 1. 9. 2009
47. Provozní řád školní zahrady – čj. 17/2014 s účinností od 1. září 2014
48. Kniha úrazů dětí žáků a studentů vedená od 1. září 2014
49. Rozbor o úrazovosti ve školním roce 2013/2014 ze dne 1. září 2014
50. Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví s účinností od 1. června 2009
51. Pokyny a informace pro BOZ a PO osnova pro poučení dětí platná ve školním roce 2013/2014
52. Výpis zkrácené hlavní knihy tisk ze dne 15. 1. 2015
53. Čerpání dotací ze SR a ÚSC k 31. 12. 2014
54. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2014
55. Hospodářská činnost PO
56. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům za rok 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jitka Trojánková, školní inspektorka

Jitka Trojánková v. r.

Mgr. Lucie Štěpánková, školní inspektorka

Lucie Štěpánková v.r.

V Brně dne 6. května 2015

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Hana Pešelová, ředitelka školy

Hana Pešelová v. r.

V Brně dne 14. května 2015